

کمیته مجازات و زندگی با اسلحه

۲۴ مهر ۱۳۹۵ ساعت ۱۳:۵۸

دست بردن به سلاح موزر برای پیشبرد اهداف سیاسی، باجستانی و حق‌السکوت‌گیری، امری بود که در دوره مشروطه آزموده شد و در دوره‌های بعد تا رسیدن رضاخان به اریکه سلطنت تداوم یافت. موزربندی و شلیک گلوله برای اسکات حریف یا اسقاط او، موضوعی است مهم که در مورد آن هم تحقیق جدی صورت نگرفته است. بنیادگذار این روش در دوره مشروطه انجمن‌هایی مثل انجمن آذربایجان بودند که می‌دانیم حتی کمیته‌ای به نام دهشت داشت و دست به ترور می‌زد.

جوان و تاریخ- سبک زندگی

دست بردن به سلاح موزر برای پیشبرد اهداف سیاسی، باجستانی و حق‌السکوت‌گیری، امری بود که در دوره مشروطه آزموده شد و در دوره‌های بعد تا رسیدن رضاخان به اریکه سلطنت تداوم یافت. موزربندی و شلیک گلوله برای اسکات حریف یا اسقاط او، موضوعی است مهم که در مورد آن هم تحقیق جدی صورت نگرفته است. بنیادگذار این روش در دوره مشروطه انجمن‌هایی مثل انجمن آذربایجان بودند که می‌دانیم حتی کمیته‌ای به نام دهشت داشت و دست به ترور می‌زد. به یاد آوریم چگونه اعمال و رفتار اینان منجر به تعطیلی مشروطه در دوره اول مجلس، تشدید بحران در دوره دوم مجلس و سپس هجوم دشمن به خاک کشور با اولتیماتوم روسیه گردید. این روش بعدها هم ادامه یافت و نقطه اوج آن تشکیل کمیته مجازات در ذی‌قعدة ۱۳۳۴ بود. این گروه را عده‌ای به غلط یک گروه انقلابی نام نهاده‌اند، حال آنکه واقعیت امر این است که اینان همان بحران‌سازان دوره مشروطه بودند که از گروه سیاسی خاصی هم خط و ربط دریافت می‌کردند. کمیته مجازات ابزار اجرایی و نظامی محقق ساختن دیدگاه‌های گروه دمکرات‌های ضدتشکیلی یا محفل بحران‌سازان و نقطه تلاقی ماجراجویانی مثل منشی‌زاده، اوباشی مثل کریم دواتگر و سیاستمدارانی مثل مستشارالدوله و محتشم‌السلطنه اسفندیاری بود. رهبر گروه دمکرات‌های ضد تشکیلی یعنی سیدمحمد کمره‌ای، به تصریح خودش، از این گروه ماجراجو و خون‌ریز حمایت می‌کرد. چند ماهی بعد از آغاز جنگ اول جهانی جنایت و قتل در ایران به شکل آشکاری ابعاد سیاسی یافت. در اواخر زمستان ۱۲۹۳، درست اندکی بعد از حمله نیروهای روسیه تزاری به شمال ایران شیخ‌مهدی نوری فرزند شیخ‌فضل‌الله نوری به قتل رسید. ظاهر امر این بود که وی در این زمان علیه تهاجم روسیه در خیابان لاله‌زار سخنرانی کرده بود. شیخ‌مهدی نوری یکی از فعالین دوره مشروطه و از اعضای انجمن مخفی پیش از مشروطه بود. ناظم‌الاسلام کرمانی در تاریخ بیداری ایرانیان، به دفعات از تلاش‌های او برای استقرار مشروطه یاد کرده است. به روایت عبدالله‌خان

بهرامی، که در تأمینات دارای مقامی بود و پیگیری پرونده را بر عهده داشت، قاتل شیخ مهدی نوری مردی بود آقاجان نام، که بعد از گذشت یک سال از وقوع قتل در قزاق خانه منصبی به دست آورد. بهرامی حتی نقل می‌کند که او شاید بعدها نام خود را عوض کرده و صاحب مقام مهمی شده باشد. رعد به مناسبت قتل شیخ مهدی نوری نوشت:

جنایت و آدمکشی‌هایی که در این مدت اخیر رخ داده خصوصاً واقعه فاجعه آقامیرزامهدی نوری نظر خورده‌بینان را جلب و عقاید مختلفی در این باب اظهار می‌شود. پاره اشخاصی که نظریات کوتاه و فکری ساده دارند وقوع این جنایات را به عدم مراقبت نظمی منسوب می‌نمایند و بعضی علت وقوع آن نوع حادثات را خرابی عدلیه تصور می‌کنند. به عقیده ما علت حقیقی تکرار و وقوع این نوع حوادث، نبودن مجازات و تسامح اولیای امور در قصاص و وضع نظامات لازمه استوازه مجازات، بیت‌الغزل اکثر نشریات کشور شد، در طول ماه‌های آتی روند حوادث شتاب بیشتری یافتاواسط سال ۱۲۹۴ شمسی وحشت عمومی بار دیگر سراسر تهران را فراگرفت. شبنامه‌هایی منتشر می‌شد و شایعاتی به گوش می‌رسید که گویا کمیته‌هایی فعال شده‌اند و به زودی عملیاتی را آغاز خواهند کرد. رعد نوشت: «اخیراً شایعات متضادی مبنی بر تشکیل کمیته‌های مختلف برای پیشرفت مقاصد خائنانه و یا ضدیت با دولت و یا تولید شبهات در افکار عامه انتشار یافته و تدریجاً مسئله به مطبوعات رسیده و حتی بعضی از جراید محلی در این زمینه نظریاتی اظهار داشته‌اند

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۱۵۸/اسلحه-زندگی-مجازات-کمیته>